

νοητικές κι' αυτοκτονίες.
 Ένωσεται ότι ο Σαΐππη, μετά τις αλλεπάλληλες επιτυχίες του, δεν ήθελε πλέον να παίζονταν δωρεάν τα έργα του. Ζητούσε κι' εισέπρατε τα συγγραμμά του δικαιώματα μέχρι τελευταίας πεντάρας.
 Τότε έκδηλώθηκε πολύ η απληστία του γιά το χρήμα. Δεν τόν έν-δύνασαν τόσο η καλλιτεχνικές και φιλολογικές του δάφνες, όσο τα χρήματα.

Σήμερα έλεγε στους φίλους του:
 — Δέν με νοιάζει ούτε γιά τίς θρησικές πόν αντιπάλων μου, ούτε γιά τή μου κλέβον διάφορες σπηλιές από τά έργα μου και τίς παρουσιάζουν ως δικές τον. 'Ας μέ βρίζουν κι' ές κλέβουν όσους στίχους μου θέλουν. Χαλά τα τους!... 'Αλλοίμονο όμως σ' όσους θέλησαν να μου κλέψουν μου σελίνα!...

Και πραγματικά, μία φορά, στά τελευταία χρόνια του βίου του, ο ποιητής έκανε έλόγιο δικαστικών αγώνων εναντίον κάποιου έμφορου Φίλιπ Ρούτζες, ο όποιος του χρωστούσε 34 σελίνα και 4 πέννες, δηλαδή μία λίρα και τρία τέταρτα περίπου.
 Οι φίλοι του κι' οι έχθροι του έλεγαν τόν Σαΐππη επαροδόποιον και αδικητηγόνην.

Μόλις έγινε κάποιος ανεξάρτητος οικονομικός, ο ποιητής έπαψε πείν να παίζη ο ίδιος στά έργα του κι' έρχότανε στο έμποριο και στις έ-πικοινωνίες. Με τά χρήματα που είχε αποκομίσουν και ι' εκείνα που ήσφαρτε άπό τά παζάρια έργα του, άγορεύε οικίατα και σπίτι στο Λονδίνο και στά περίχωρα, καθώς και στην πέτριδα του τό Στράφ-φορν, όπου έχτισε κι' ένα μεγαλοπρεπές σπίτι γιά τόν έαυτό του. Έ-παιτα άρχισε να κίνη έμποριο μαλλιόν, συ-χνάως όμως έγραφε πάντοτε πς άδαντες τραγούδιος του. Έστώς αυτού, έγινε συνδιο-κνήτης του θεάτρου ελ'κλόμπερ, στο όποιο πα-ίζόντουσαν τά έργα του, καθώς και του θεά-τρου ελ'μακρόφισσος.

Τά είσοδήματά του άπό τά κτήματά του και ή πώλησες άπό τά έργα του πηζάναν δια-κόως. Και όμως ο Σαΐππη γνώσαν όλοένα και πό σφιχτοζήτης.

Κάποτε ο στενός του φίλος Κουίν τον παρα-κάλεσε να του δανείση με τόσο πρώτα λίρες που τίς χρεωζόταν απόλυτως.

— 'Αγαπή μου, τού άποκρίθηκε ο Σαΐ-ππη, έχω δέν είναι Σαΐλως να δανείσω με τόσο. Έξ άλλου, ξέρω ότι όταν δανείσει κα-νείς ένα φίλο του, κάνει κακό και σ' εκείνον και στον έαυτό του. Έπειδή λοιπόν δέν έννοώ να γάσω ούτε τη φίλα σου, ούτε τά λεφτά μου, θά σ' συστήσω σ' έναν τοκογλύφο γιά να σου δανείση τά χρήματά μου υπό χρεώ-ζονται.

Κι' έτσι έκανε πράγματι. Δέν έδάνεισε ο έ-δίος τό φίλο του. Τόν σύστησε σέ κάποιον τοκογλύφο κι' άπρλόγη άπό τη φιλική αυτή ύποχρέωση.

Αυτός ήταν ο Σαΐππη... άπό την άνάπο-δη. 'Ας μιν ξεχνάμε όμως άπό τοδίδες άνε-μάτητος, είμή εις, ο Θεός.

ΤΟΥ ΣΤΟΥΑΡΤ ΜΕΡΙΑΛ

ΠΕΖΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΕΙΜΑΙ Ο ΒΑΣΙΛΗΑΣ...

Είμαι ο βασιλιάς μιας περασμένης έποχής.
 Πού ή πολιτεία του κοιμάτι στα βάθη της θάλασσας, μικρού από τά σπηλιά χτυπήματα μιας σιδερένιας καμάνας που δίλο σημαίνει.

Τά βασιλιά καρδιά, τά φορούσες με τούς θρησουργ' μου, γιά-θραν δέν ξέρω μέσα σέ ποιά σκοτάδια. Και τώρα είμαι ο τρελλός που γυρνάει μέσα στά κώματα τό θησαυρό του...

Με τό φεγγάρι καθοφετιόμενο οιά ήρεμα μάτια μου και με τό σπαθί τού χέρι, περιμένο την αήγη που θά βάψη ορόβιον τόν ούρανο...

Ώστόσο, ή έλπίδα της νικής πλημμυρίζει την καρδιά μου με τούς ώστρους της. Μου φαίνεται σαν ν' άκούω μέσα στη θύελλα άλαλών-μους δόξας...

Πού είνε ή σιδερένιας καμάνες που έσημαιναν όλη την ώρα; Εί-μαι ο βασιλιάς μιας περασμένης έποχής, που ή πολιτεία του κοιμάτι στα βάθη της θάλασσας...

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Ή ψυχή μου είνε γεμάτη από καμάνες, ή ψυχή μου είνε γεμάτη από ποιά! Μέσα στα νερά βλέπω να καθοφετίζονται τρεμπουλάστια σ' άστέρια...

Ή ψυχή μου είνε γεμάτη από έκκλησιές, ή ψυχή μου είνε γεμάτη από λουλούδια!

Ή ψυχή μου είνε γεμάτη από άρχαγγέλους, ή ψυχή μου ζητάει να πετάξη ψηλά!

Ή ψυχή μου είνε γεμάτη από θούς, ή ψυχή μου είνε γεμάτη από χαρά! 'Αγάπη, δίδε μου τά μάτια κι' όδήγη με στο δρόμο σου...

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΦΙΛΙ ΤΟΥ ΊΥΕΝ

Μιά Βερολίνα κινία έδημοσίευσε τελευταία σέ μία από τίς με-γαλύτερες έφημερίδες της Γερμανικής πρωτεύουσής τις παιδικές τίς άνοιησές και κινίες τίς έντυπώσες της από ένα ταξίδι που είχε κάνει από έτόν στη Νορβηγία, όπου γνώσισε τόν μεγάλο δρα-ματικό συγγραφέα 'Ιψεν. Μεταφράζουμε χρίον τόν άνοιησισμό μας τό μέρος που άφορά τόν 'Ιψεν, τό όποιο είνε τόσο χαρακτηριστικό και ώραίο!

«... Δέν θά δηγηθώ τίποτε άλλο από τη μαγευή χώρα του Βορ-ρά, λέγια μετά τόν πρόλογο της ή Βερολίνα κινία. Θά σάς άρη-γηθώ μόνον μία εύχρήστη έπιλήξη που μου έπεφάλασε ο πατέρας μου στη Χριστιανία. 'Ενα πρωί έσκαψε σ' αυτί μου και μου έλεγε : — Σήμερα τ' άπόγνιμα θά έπισκεφθώμε τόν 'Ιψεν!

Ή καρδιά μου σίγησε άμέσως από χαρά. Θάδλεπα λοιπόν με τό ίδια μου τά μάτια τόν ποιητή, τού όποιου ή φημη είχε άπλωθεί σ' όλον τόν κόσμο και τού όποιου τό όνομα άκούω να προφέρουν με θαυμασμό οι πιο διακεκριμένοι άνδρες τού τόκου μου.

Γιά μένα, οι ποιηται άπολυτοίταν άνέκαθεν δ.τι ύψηλότερο και λερότερο έπάγγελ στον κόσμο. Και γιά να έκφράσω την έκτίμησή μου προς τόν μεγάλο ποιητή, κάθισα άμέσως κι' έγραψα μερικούς στί-χους, στους όποιους έξισομώ τόν έξαιρετικό τόν ποιητή.

Οι στίχοι αυτοί, τούς όποιους τώρα δέν θυμώμαι καθόλου, θά ή-σαν βέβαια πολύ άπειχνα και παιδιότατοι. 'Αλλά τότε ένένα μου φανήσαν καλοί κ' ο άγαπητέ μου πατέρας τούς έδίδα-σε, χαμογελώντας έπιδουμαστικά.
 Καθώς άνέβαινα, κρατώντας τόν πατέ-ρα μου άπό τό χέρι, τή σπάλα τού σπαιού τού 'Ιψεν, ήμουν καταστρανημένη.

Ή ύπερηφια που μάς άνοίξε, μάς ώ-δίγησε σ' ένα δωμάτιο στολισμένο ώφρα-τάτα, γεμάτο εύωδες και έργα καλλι-τεχνία. Στο ένα μου χέρι κρατούσα μερι-κά θαυμασία τριαντάφυλλα, ενώ στο άλλο τό χερσί, άπάνω στο όποιο ήγα γράφει τόν... ήμνο μου γιά τόν 'Ιψεν.

Σέ μία στιγμή, άνοίξε ή πόρτα και παρουσιάστηκε ο οικοδεσπότης. Είχε μία χαρακτηριστική με σούβρα κ' έντονα χαρακτηριστικά και με μάτια πύρφρταν ως τά κατάβαθα της ψυχής.

Ο πατέρας μου τότε προζώρησε και με σύστησε στον 'Ιψεν. Εγώ από τη με-γάλη μου αγάπη, δέν μπορούσα να είτώ ούτε μία λέξη. Έπαισα μονάχα τό χέρι τού γηροφύ δραματουργού και τώφρα με δειλία στά χείλη μου. Κατόν τού πρό-σφερα άφρη τή λουλούδια και τούς στί-χους μου.

Όσα μου έλε ο ποιητής, δέν είχαν καμιά ιδιαίτερη σημασία. Άλλωστε, τί θά μπορούσε να μου πη ένένα ο 'Ιψεν; 'Οστόσο, ποτέ δέν θά λημονήσω τό λό-για του. 'Απόμειναν χαρακτηρισμένα βαθιά στο νό μου.

'Από έρωξες μία ματιά στους στίχους μου, χαμογέλασε με καλοσίνη και χείδε-ψε τά μαγουλά μου τ' άνοιησισ.

— 'Αγαπή μου παιδί, σ' εύχαριστώ! μου έλε. 'Εγκωμιάσες πολύ τά ποιήματά μου. Διάβασες τίποτε δικό μου;

— Έχω διαβάσει καθετί δικό σας, τού άπάντησα.
 Τό πρόσωπο τού ποιητού φωτίστηκε πολύ από ένα χαμόγελο.

— 'Αρξίζεις από πάλι νοηξί μου έλε, ν' άποσώνησαι στην πόηση. Αυτό είνε πάλι κελό, παιδί μου...

— Ναι, θέλω να γίνω κι' έχώ μία έξισομένη ποιήτρια! πρόσθε-σα θαρρατά.

Ο ποιητής τότε δέν έχωμώγλασε εύφρονα, όπως θ' άξίζε στην άπρηκή όμολογία μου, αλλά με κούτιζε σπαρανημένα και έλε:

— Τότε, πρέπει να λάβης από μένα τό φιλή της... χριστονιας σου αγαπητό μου ώραίο παιδί...

Έσκαπα ντροπαλά τό κεφάλι μου και ο ποιητής με φίλησε στο μέτωπο, σαν ναθελε ν' άποθεθή έκεί τη σφραγίδα του ύπερόχου πνευμάτος του. Έκείνη ή στιγμή μου φάνησε σαν ύνερα και δέν θά τη λημονήσω ποτέ... ποτέ...

Καθώς σάς άνέφερα, έαβα τό φιλή της χριστονιας, αλλά δέν έφρα ποιήτρια. Κι' άν σάς δηγηθώ τόν περιετόνον άνέδοτο, τό κά-νω γιά να σάς δείξω ποσο μεγάλη ήταν ή καλοσίνη τού ποιητού αλλά και πός μπορούν να πόνουν έξω κάποιε στις κρήσιες τόν άκούω κι' οι σπουδιότεροι άν-δρες...»



Ο 'Ερωξιος 'Ιψεν.

